

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P .

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolós szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 8 kr.
Névtartóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Közállapotainkról.

(A Jászberényi Hirlapból vesszük át e sorokat.)

A közügyek érdekeit hiven szolgálni mindenkor tiszteletre méltó cselekedet. Ámde oly időkben, midőn az állami és társadalmi feladatok megoldására irányuló küzdelemben nem az egyformán nemesebb czélok és eszközök versenye áll szemben, hanem egy uralkodó rendszer hatalmaskodó pusztításainak kell utjába állani, akkor a kötelesség teljesítése nehéz, mert fokozott lelki erőt és valóságos önfeláldozást igényel.

Gonosz állapotok azok, melyek ma Magyarországon uralkodnak és mert a czélok és az eszközök egymással rendszerint erkölcsi rokonságban szoktak lenni, egészen természetes, hogy az uralkodó állapotok fenntartásának eszközei sem lehetnek mások, mint gonoszak.

Az igazi erény, mely — a történelem egyes szomorú korszakaitól eltekintve — jó és balsorsban egyaránt hiven és állandóan szolgálta a nemzet önfentartási küzdelmeit, mint felesleges, sőt kényelmetlen a lomtárba kerül. Új életbölcsesség uralkodik, mely nem válogat, csak legfeljebb a bizonyítékokra ügyel. A sokszor hangoztatott gyakorlati politika szemle ez, mely számalommal tekint le az élehetlenségre, mert hiszen az erény vagy a gyöngegség az önzés vagy az önzetlenség úgy sem lényeg, hanem csak formalitás, csak alárendelt eszközök, melyekről régen meg vagyion írva, hogy a siker szententit őkét.

A törvény valóságos örvény, mely rendszerint azokat nyeli el, a kiknek

és a miknek védelmére van alkotva. Nincs oly fakadó fűzfa, mely könnyebben hámozható vagy hajlítható, mint manapság a törvény azoknak a kezében, a kik ezt a politikai köz-igazgatásban vagy a polgári jogok gondozásában alkalmazzák. Furulya lehet belőle, ha kell, melynek csalogató hangjai mellett a jámbor közönséget tánczoltatják. Ellenben guzs is köthető belőle azok számára, a kikben a vérkeringés valamivel élénkebb, mint a mennyit a rendnek hivottt őrői egy felnőt ember számára engedélyezhetnek.

A szabadság! No ez még nem ment ki egészen a divatból, sőt itt-ott ennek is és annak is a számára egész a garázdálkodásig meggyarapodott. Csak élvezete köttetett némi képesítéshez, melynek megszerzése azonban elég kényelmes. Hosszabb élet érdemes munkája éppen nem szükséges hozzá. A tudás és a szorgalom el is maradhat. A lelkiismeretesség, ez meg éppen kényelmetlen. Üvölteni a rendszerrel: ez az egész és van szabadság, a mennyi kell.

Vannak a közéletben jelenségek, melyek első pillanatra ellentmondásoknak látszanak és nyugtalanítók, de hát nem azért adatott a kutató magyar királyi ész, hogy a fenálló törvények keretén belül meg ne találják az ürügyet és az ennek megfelelő csillapító szert. Az ország népessége lassan-lassan szaporodik, az értelmiség növekszik, a közadók pontosan befolyanak, de a választók létszáma mégis fogy vagy legalább stagnál. Ámde nem hazafiú kötelesség-e a választási visszaéléseket gyógyítani? Már pedig világos, hogy

ha kevesebb a választó, akkor kevesebb a megvesztegethető is. A statisztika azt mutatja, hogy nemcsak az állam, de a társadalom is, — sőt az utóbbi épséggel rohamosan adósodik. Ugy de első szabály, hogy a megélhetési kiadások és a hiányzó bevételek között az egyensúly meg legyen. Elérhetők-e ezt bőlebben és a modern gazdasági rendszernek megfelelőbben, mintha új tőkét hozunk az országba. Sokszor halljuk, hogy közéletünkben a megelégedés összintése és az uralkodó rendszer iránti szeretet nem hiányzik ma sem. Mutatja ezt az a nagy bizalom, mely választásoknál megnyilatkozik és az a nagy többség, mely a rendszernek háta mögött áll. Mire való tehát a csendőrségnek — ennek a különben derék intézménynek — a tömeges szaporítása? Mire? Már arra, hogy egyéb hasznos és szükséges teendő között mellékesen a politikai bizalmat is őrizze és ennek csapodár szeszélyeit koronkint fékezze.

Folytathatnám tovább is, de igazán mondhatom, hogy nincs kedvem hozzá. Különben is kiegészítheti magának e képeket minden élehetetlen hazafi, abban a körben, melybe őt saját hajlamai vagy a sors szeszélye minden kötelezettség nélkül behelyezte.

Igy látom én az állapotokat, midőn ügyes-bajos dolgaink hoszu sorozatából csak néhány mozzanat tollam hegyére akad. De ne feledjük el egy percze sem, hogy a mai rendszer saját sulya alatt előbb-utóbb, de biztosan össze fog rokadni, mert elvégre is, ha más nem,

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik —

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krigméterenként — sima, eske, koszaszt, miniatúrt és damaszt stb. (mindegy 240 különféle fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb.)
Ruhák s blousok: a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen hához szállítva.
Mintak postafordultával.
Magyar levelezés. Svájczba költséges levélhívog ragasztandó.
Henneberg G. selyemgyára, Zürichben,
(es. és kir. udvari szőnikő.)

ugy az események ereje lesz erősebb, mint az emberek akarata. Az események erejét pedig, melyek rohamosan kezdenek érni, végkép elnémetani még soha és sehol nem sikerült. A rendszer összerokadását siettetni szerintem, hazafiúi kötelesség.

Horánszky Nándor.

Városi dolgok.

Napról-napra szaporodik azoknak a száma, kik be kezdik látni, hogy Zombornak a délvédek boldogulása szempontjából milyen kiváló fontossága van.

Még most is azonban sokszor járunk úgy, mint az a tengereken vergődő utas, akinek már tudja Isten hányadszor vonul el orra előtt a szabadulást jelentő gőzös, anélkül, hogy figyelmet kelthetett volna. Lengetheti fehér zászlócskáját, hallathatja segélykiáltásait; legfeljebb a sirályok vihogása válik élesebbé. A szegény hajótörött készülhet újra a halálra.

A kereskedelmi iskola államosítása, a városi gőzfürdő, az igazságügyi palota, a dohány-gyár, a katonaiskolák, már sokszor jelentek meg szabadító angyalként városi életünk látóhatárának a szélein. De hiába. Siránkozhattunk, jajveszékeltünk, könyöröghettünk; úgy eltűntek a messze távolban, mint a családka délibáb. Mindig előről kezdhetjük a reménykedést.

A megye kormánypárti képviselői még mindig megtesznek mindent, mások mást se tesznek, mint megmozdítanak füt-fát, a miniszterek pedig sohasem feledkeznek meg rólunk és marad minden a régi.

A természet szabályai arra oktahnak bennünket, hogy csakis a folytonos

alkotás és tevékenység az eszköze az élet meghosszabbításának. De tudjuk, hogy saját erőnkől nem sokra mehetünk. Ennek a sajnos körülménynek egyetlen oka az, hogy pénzügyileg rák módjára haladunk.

A jövőben, amint látszik, Zombor is az állam mintájára a közvetett adókból fog boldogulást keresni. A szikviz megadóztatása legalább erre mutat. Kétségtelen, hogy a pótdadó ügyis elég magas. Való, hogy a mai adórendszer mellett az egyes adók aránytalanul nagyobb mértékben terhelik a szegényebbet, mint a vagyonos osztályt. Ez onnan van, hogy az egyes adókat kényszer utján hajtják be, míg a közvetetteket kiki önmagán hajtja be fogyasztás képében.

Még a kormánypárti lapok is elismerik, hogy ezeknek a kétségtelen tényeknek dacára a belügyminiszter, a pénzügyminiszterrel egyetértve azt a józan észsel ellentétes eljárást követi, hogy az ország városaiiban a fogyasztási adók, illetékek, helypénzek stb. behozatalának ellenáll, vagy pedig a meglevők bár mérsékelt felemelést is megtagadja, sőt kerekén a pótdadók felemelésére kényszeríti a municipiumokat.

Az általános elkeseredés lecsillapítására a múlt évben a kormány tervezett dolgoztatott ki a városok rendezéséről. Ez az úgynevezett »Tervezet« nem sokat ért ugyan, de újra reményeséget élesztett a csüggedők szívében. Úgy látszik azonban, hogy a reménység feleléstésénél mást nem is akartak elérni, mert már azóta is akárhány olyan intézkedés látott napvilágot, amely egyenesen a városok életerejét támadja meg.

Ígaza van a Pesti Napló cikkirójának, amikor az osztrák városok példájára utal. Szerinte a községi takarékpénztárak intézménye évenként százszáz-

reket hajt az osztrák városok közéjájára. Nálunk, ahol a viszonyok még mincsenek annyira kiéjlödvé: 100 — 150.000 forinttal mindenesetre gyarapítanak a városi pénztárak. A községi takarékpénztárak tanulmányozását ajánljuk figyelmébe azoknak, akiket illet. Ha az osztrák városokat kimentették az örökös deficitek hinárjából, úgy nekünk, zomboriaknak sem fognak ártani. A pótdadók minálunk már nem lehet emelni; a szikviz-adóról pedig nem bizonyos, hogy beüt-e. Pécs és Győr legalább arról tanúskodnak, hogy inkább kárral, mint haszonnal jár.

Tönkre teszi a szikviz-ipart, de elég hasznot még sem hajt.

C.

Hirek.

* **Kinevezés.** A cs. és kir. közös pénzügyminiszter Damjanovits Dusan őbecsei illetőségű Sarajevói dohánygyári gyakorlatnokot dohánygyári tisztviselővé kinevezte.

* **Hymen.** Mocsányi Ödön, a Schreiber D. és fia budapesti nagykereskedő czég czégvezetője, f. hó 13 án jegyet váltott Zomborban, társadalmunk egyik legszebb és legkedvesebb hölgyével, özv. Herzfeld Victor nével.

* **Névmagyarosítás.** Koch Béla állami végrehajtó, zombori lakos, nevét Szakácsra magyarosította.

* **Filharmonikus hangverseny Zomborban.** Amint értesülünk, a péterváradí 70. közös gyalogezred zenekara, aprilis hó végén, vagy május hó elején filharmoniai hangversenyt fog adni Zomborban. Masnap azután ingyenes séta hangverseny lesz a Vadászúrtben.

* **A husvétii gyermekelőadás** erkölcsi sikeréhez szép anyagi siker is fűződik. Amint értesülünk, 270 frtot lehet a jótékony célra fordítani.

* **A kőműves-, kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Zomborban szervezett bizottság elnökévé Szankovics György kir. főmérnököt nevezte ki a kereskedelemügyi miniszter.**

T A R C Z A.

Az április 11-iki gyermek-előadásról.

(Folyt. és vége.)

„Oh be szép is volt ez álom . . .
Kár, hogy álom volt csupán . . .

Olyan szép volt; — de melyik rész
[volt a legszebb? . . .
Hogy is mondta Mariska a tündérek-
[nek?

„Mind mind szépek — egyaránt.
Udvariatlanak lenni
Nem tudnék senki iránt.“ . . .

Még a karva sem! — De mégis melyik volt szebb? — tán a Mese néni bevonulása, a mikor a kicsi manók virágo kocsiján behúzták, és lengve kísérte a tündérek serege, a fénylő csillagok tarka szárnyu lepkek, az orgona, gyöngyvirág, nefelejcs és a fecskék kedves tündérei; — vagy tán az volt a szebb, mikor szellő táncra perditette a tündéreket a hol még a legöregebb bücs is forgolódott, pláne az udvari bolond magántáncot járt. — Tán az volt a szebb, mikor a kis tündérr király kis vendégét bemutatja, vagy mikor a tisztelgő küldöttségeket fogadja; — tán a tündérhad sereg felvonulása, az

udvarmester elegáns rendezése, a kőhnyha mester étlapja. Fürge megjegyzése volt a szebb. — Általán a legszebb volt az az öszszhang, mely a darabon átvonult, az a bátorság, otthonosság, mely a szereplőket jellemzi. — Hanem az „Ö r e g v á n d o r“ darabban a szépnek egész más fájával találkoztunk. Míg ott kacagtunk, vígadtunk, az ábrándok világában kalandoztunk, itt a meghatottság könyei is meg-megjelentek szeminkben. Ne szégyeljük, drága gyöngyök voltak, mert gyermekek fakasztották azzal az önzetlen jó szívűkkel, a melyre csak gyermek képes. Melyik volt itt a legszebb rész? szembekötödsi? — Oh azóta az utcaán akárhányszor ismétlik a gyermekek; nekik ugyan szép volt. Tán Mezey a jószívű ur, vagy Erzsike a háládatos árva, vagy tán az üldözött Ambrus szenvedése volt a legszebb a darabban. S míg vitélzöl Bumbum uramnak kacagtunk gyávaóságán, kit nem indított meg az öreg apa és az unoka találkozás? Kardos igazi honvéd-bátorsággal játszott. A katonák a milyen fessék voltak, olyan érdekes csapatot alkottak. Mily szép volt ez a komoly tárgyú darab, mily nagy művészet kellett ahhoz nektek így eljátszani, a kik gyermekek vagytok.

Aztán a különböző szépnek egész csoportozata hol van még? — Drescher Pali szaválását megdicsérni kell-e hízlegesen elegyíteni szavaink közé? Nem; de igazán boldog az a gyermek, a kinek szívét, elméjét a sziv gondolzza. A sziv a gyermek — őrangyala.

Palika szaválatalán gyönyörködtünk Herczenberger k. a. művésztékában, a mint ügyes kézzel, benső hangulattal simította a zongora lány hangját a gyermekéhez. Sok függött a zongorától is, és hogy alkalmas voltával annyit emelt a darab sikerén azt Aman Ferencné ő nagyságának köszönhetjük, a ki zongoráját a mit általában nem szuktunk (megérthető okokból) egykönnyen kiadni a házból a jótékony célra tekintettel igen szivesen adta kölcsön, hálára kötelezve vele a rendező tanító testületet. Ami baj pedig Aman urat érte a szállítás alkalmával, számítsa be azt is a jótékony ságha.

Majd a műsor szépen sikerült darabjai közül a kis — cimbalmos játéka emelkedik ki, nem egy zsámoly magassággal, a minőn a kis művész állott, hogy a hurokat elérje, hanem azzal a magassággal, a melyre a meglepett és csodálkozó közönség ott elismérésével emelte. Meg-

* **Előléptetés.** Czsisberger János m. kir. honvédszázados újdéki törzsisztjelölt zászlóalparancsnokká neveztetett ki, őrnagyi illetményekkel.

* **Eljegyzés.** Stebler Antal helybeli órás és arany-ézüstműves eljegyezte Rozsa Matild kisasszonyt Bajárol.

* **Moglopót szállás.** Tegnap reggelre a Dombóvi-féle szálláson eddig ismeretlen tettesek az ablakon keresztül behatoltak a lakóházba. Elraboltak 6 darab vánkost, 2 dunyhát és 1 fegyvert. A főkapitány azonnal megindította a legerélyesebb nyomozást.

* **Áthelyezés.** A szegedi kir. főügyész Bertha István zombori és Nagy György szegedi kir. ügyészségi irnokokat saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

* **Tűz a városban.** Nagy tűz hírére futottak össze tegnap délelőtt emberek a Hunyady-utcában. Konyovics Mladen háza mellett gyulladt el a szemétdomb. Mire a tűzoltók odaértek, a szomszédok már eloltották a tüzet.

* **Kedvezményes vasúti jegyek.** A törvényhatósági tisztviselőik tudvalevőleg az állami tisztviselőkhez hasonlóan felármentegyi váltásra jogosító arcképes igazolványokat válhatnak. A belügyminiszter most leírta a törvényhatóságokhoz, melyben az évi igazolványok 1 frtnyi bélyegkotelezettségét jövőre elejti, ellenben az 50 krnyi beadányi bélyegilletéket továbbra is fenntartja s pedig olyképen, hogy az illeték megfelelő bélyegjegyekben a kérvényre ragasztandó. Az arcképes igazolványok kiállításáért, illetve azoknak a következő évre való újbóli érvényességéért fizetendő 40 krnyi kezelési költség ez által nem érintetvén továbbra is fenntartatik. Ehhez képest elrendeli, hogy a jövőben az illeték igényjogsúttal tisztviselőktől csak 40 kros bélyeggel ellátott kérvényt fogadjon el s azok vizuáltságával, összesített jegyzékben küldje föl azt a tisztviselői igényjogsútságának elbírálásához szükséges adatokat.

* **Csalás hamis pénzzel.** Schilics (Sesics) Pája újdéki lakó iparszerűleg üzi a hamis pénzzel való csalást. Legutóbb egyik társával Pajics Dusan kameniczi lakóssal egy kovili embert Algimovics Milánt csapták be. Valami kékre pingált papírdarabot hamis czrés gyanánt adtak el neki. A turpisság

persze nem sokáig marad titokban. A károlyt bejött az újdéki rendőrséghez, s ez a személy leírás után felismerte Schilicset, s le is tartóztatta.

* **Kik versenyezhetnek a Szabadkán tartandó tankerületi tornaversenyeken?** A tavalyi kerületi tornaversenyek alkalmával megtörtént, hogy az egyes versenyszámokban számos oly középiskolai tanuló vett részt, ki egyik-másik sport-egyletnek működő tagja volt s ezeknek versenyein nemcsak első díjat, de bajnokságot is nyert. Természetes, hogy azon versenyekben, melyben indultak, ők, vitték el a díjakat. A kulturálisminiszter megbízásából most Hómann Ottó min. tanácsos a tankerületi főigazgatónak elrendelte, hogy mindazon tanulók kik tavalyi a torna- és sport-egyletek által tartott versenyeken valamely versenyben első díjat nyertek, az idén ugyanazon versenynevelőben való versenyre ne bocsátsanak.

* **Nemeslelkű adomány.** Mártonfi (Raabstern) Abraham újdéki lakos földbírtokos az 1848 ik törvények 50 éves évfordulója emlékére a temerini izr. hitk. Szent Egyet. elnökének 400 koronát mint Mártonfi (Raabstern) Abraham és neje Regina szül. Ruff-féle alapítványt küldött át arra az célra, hogy annak kamaljai kizárólag csak a temerini izr. hitk. által fenntartott, vagy államostandó iskola szegény izr. vallású gyermekei között tanszere beszerzésére vagy felruházására fordítandók.

* **Esküvő.** Mannhold Rác Margit kisasszonyt, tövisi Racz György, nagybirtokos leányát folyó hó 20-án d. e. 11 órakor vezette Kulán oltarhoz Keresztény Gyula, ottani jarabirósági aljegyző. Nasznagyok: a menyasszony részéről dr. Vojnics István főispán, a vőlegény részéről Gozsdu Elek, zombori kir. törvényszéki elnök.

* **Jegyzői szigorlatok.** A jegyzői szigorlatokat sikerral letették: Ellinger Andor nadalji, Ivánics Szvetozar gardinoveci, Petrakanits Antal bács-almásai, Radivojevics János glozsáni, Tománovics Lajos bikityi és Veszelinovics Milan ó szivaci s. jegyzők.

* **Titeli véleményező bizottság.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter f. évi 20481. sz. alatt kelt elhatározásával gróf Leiningen Armin a titeli Tisza-Duna töltés fenntartási és belvizszabályozó társulat miniszteri biztosa mellé alakított véleményező bizottság tagjaiva Szemző János titeli főszolga-

birót, Szaitz Gyula kátyi és Davidovác Timá csurogi lakosokat kinevezte.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrog vármegyében április 18-án. Vesztség: Ada 1 u., Bajsa 2 udv., Bath-Monostor 2 udv., Bacs-Topolya 1 u., Csataalja 1 u., Csantavér 1 ud., Priglevicza-Szent-Iván 1 udvar, Temerin 1 udvar, összesen 8 község 10 udvar. Takonykór és bőrféreg: O-Becse 1 udvar. Sertésvész: Bács-Szent-Tamás, O-Morovicza, Rém, Stanics, Uj-Verbász, összesen 5 község.

* **A szociálisták tüntetése.** O-moroviczán a most lefolyt héten a szociálisták tüntetést rendeztek a munkás igazolványok kiadása ellen, mintegy 200 szocialista gyűlt össze Farkas Sándor házában s hozzájuk csatlakozott mintegy 400 gyermek és asszony, az ilyen 600 főre szaporodott tömeg tüntetőleg járta be a községet. Császár Péter főszolgabíró azonnal kiment a helyszínre, a vizsgálatot azonnal megindította s a kolompokok ellen a szabaddi ügyészségnél a bünyenyítő eljárás folyamatba tetették.

* **Érdekes bűnügyi végtárgyalás.** Magánosok, valamint hatóság elleni erőszak büntette és magánlakó sértés büntette miatt vádolt Bibusz Gergely és társai zentai cucilisták és lakosok (összesen 45 vádított) elleni bűnyben a végtárgyalás f. hó 19-én, kedden kezdődött zentán. A szabadkai törvényszék lett kiküldve zentára. A szabadkai kirtörvényszék részéről, mint végtárgyalási elnök: Cranicun Mihály törvsz. bíró, szavazó bírók: Szerdahelyi Sándor és Strelczky Antal törvsz. bírák lesznek. Jegyző: Gaal Lajos kir. törvsz. jegyző. A vádhatóságot: Ringhofer Lajos kir. ügyész fogja képviselni.

* **Állami iskola B-Topolyán** ugy hallják a kormány az ujabban letesítendő elemi iskolák közül egyet B-Topolyán szándékozik felállítani s e végből a m. tanfelügyelőség utján már tudakozódott is a községnek ennek hozzájárulása iránt. Az előjárás a fontos ügyet a képviselőtestület elé viszi, hogy az határozzon a hozzájárulás mérvének tekintetében.

* **Az érdem jutalma.** Sztacs Mihály ó-becsei selyemtenyészési felügyelő az 1897-ik évi gubobeváltás és helyes valogatás körül kifejtett munkásságáért, melylyel a beváltás körül felmerülő sokot költséget a legalacsonyabb fokra szorította, a selyemtenyészési főfelügyelőség részéről 120 forint jutalomban részesült.

enni való jelenet volt, a mikor a művészen erőtt vett a — gyermek.

És a változatosság gondos alkalmazásával nem esett-e jó meghallgatni a nagyon sikerült szavallatot. Oh, bár megértenők a kis ibolya nagyravágyó álmából azt, hogy az élet teljes boldogsága, a mit lázasan, a legtöbb féle módon és eszközökkel keresünk, — könnyen, teljesen föllelhető a — megolédésben. Mint röppenve széjjel annyi gyöttről lidére, mint omlanék le annyi bálvány, ha megértenők az ibolya álmait, s óhajtanók azt, a mi őt boldoggá tette.

Te kedves szavaló, ki oly lélekkel, értelemmel meséltél el az álmot, gyönyörködtető szavallatodért azt kívánom neked légy hasonló mint most vagy — mindig az ibolyához, és költözzék be szivedbe mindörökké a — megelégedés.

Alkalmosságával és újdonságával de szépen rendezettségével nagyon meglepett bennünket az — anagramm. Mozgó. él, éneklő betűkként jártak a leányok, mint egy angyalsereg — előtűntek, más-más mondatot alkotva 17 betűből. A zene, majd az áhitatos ének lelkünknek szár-

nyat adott, magasztos érzelmek töltötték be szívünket, az érett ész ábrándokba merült, midőn olvastuk a gyermekeken:

„Isten fia feltámadt“ . . .

Csak most tűnik fel a daraboknak gondos megválasztása.

Az 5. és 6. oszt. éneke, a cimbalom játék kedélyüket ringatták; kellemes hangulatba, a tündérvjáték a képzeletnek művelésére volt alkalmasan szánva; a melodráma, az öreg vándor hazafias tartalmával a honszeretet ápolására való, mely utóbbi a részvét, könyörüület, jószívűség, irgalmasság erényei gyakorlásának szívbéli jutalmazását tünteti föl; s míg az ibolya történetével a boldogság kulesát kapja a növendék a kezébe: az anagramm igaz, mély vallásos érzelmeket kelt a zsenge gyermek szívében. Együttesen pedig a szépeti nevelést szolgálják — mondhatjuk — szolgálták is.

Maga az est pedig örvendetes bizonyítéka volt még annak, hogy városunkban a tanítótestület és a szülők mily szépen fölfogják azt, hogy nekik a nevelés érdekében karöltve kell járniok. Így ne-

velhetik a gyermekeket jószívűvé, vallásossá, boldoggá, együtthatatnak csak a gyermek lelkületére úgy, hogy a jótékony benyomás áll a ndó legyen.

És a kik együtt tanítjátok szülők, tanítók a gyermekeiteket a jótékonyaságra, mint ez most is történt, vezessétek együtt mindenüvé, mert majd együtt élvezitek gyümölcsöző voltát munkátoknak, amint a felszeg nevelés átkát is közösen viselitek.

Utaitok pedig veletek lesz segítők kezekkel mindig városunk egész közönsége, a minek biztosító jelűl vehetjük azt, hogy ezen az előadáson is ott volt.

Szombaton az előadást megismételték. Ez annyit jelent, hogy végig álmodtunk egy oly kedves álmot, melyet sajnáltunk és vissza óhajtottunk ébredésünkkor. Kedves emléke megmarad mindig s óhajunk az: maradjanak meg gyermekek lelkiben azok a nemes érzelmek, a melyeket az előadás csak nyújthatott, s a melyek áldásos voltát éreztük, szívünk, lelkünk fölmelegült tőle.

Köszönet érte a — jótékonyaság nevében.

* **A cisztercita rend f. é.** április végén Zircen és az összes rendházakban nagy pompával fogja megünnepelni fennállásának 800 éves jubileumát s azon a kormány is képviselve lesz. A rend két kiváló tagja, dr. Platz Bonifác szegedi tankerületi kir. főigazgató és Fölker Gusztav, a bajai rendház főnöke ezen ünnepélyes alkalomra kantatét szereztek négyszólamu vegyes karra, melynek szövegét dr. Platz, zenéjét pedig Fölker írta.

* **Eljegyzés.** Weisz Simon Bajmokon eljegyezte Schossberger Sziidi kisasszonyt O-Veraszról.

* **Dr. Pataj Sándorné Ó-Becsén.** A husvét ünnepi ajtófényesség nagyban emelte Patajné Vida Etel úrnő gyönyörű egyházi éneke. A nevezett úrnő ugyanis sógorónője Pataj Izabella k. a. polg. leányiskolai tanárnő látogatására Ó-Becsén időzött, szíves volt husvét vasárnapján, a 11 órai szentmise alatt Cherubini: „Sanctus Salutaris” és „Ave Maria” című remek egyházi énekeit latin szöveggel előadni. A mély ajtófényesség indító éneket Pataj Eleonora k. a. kísérté az orgonán azzal a művészi tökélyvel a melyet a hangversenyek alkalmával nála a zongorán tanulni ismertünk. Itt azonban egy eddig előttünk ismeretlen oldalról mutatkozott be ez uttal a kedves kisasszony, kinek szabályos, higgadt játékához mely a művészi szülő éneket minden arnyalataban tökéletesen színezte és annak melő párjának bizonyult örömmel gratulálunk. Patajné Etel úrnőnek pedig azok régi hívei mondanak köszönetet, a nyújtott lelki élvezetért a kik nagyon szívesen gondolnak vissza azokra a kellemes színházi estekre, a melyeket az ő éneke tett feledhetlenné.

* **Elfogott bajai betörő.** A baja, fogy. és italadó bérőlség multkori betörőjét Szabadkán elfogták. Müller Imrénének hívják; elegánsan felöltözve ült az ottani III. oszt. váróteremben. Vallatása közben, megtudták, hogy ő rabolta ki a szegedi Fried-fele zálogházat, kofterjában több értékes tárgyat találtak.

* **Csődök Baján.** Lusztig Ignác rőfös kézmű-árú kereskedő és David Jakab szabó.

* **Eljegyzés.** Schnetzer Ernő bajai üvegkereskedő eljegyezte Utry Ambrus lisztkereskedő leányát Etelka kisasszonyt.

* **Magyar név.** Kiskoru Rothfeld Ottó és Géza bajai lakosok nevüket „Szászra” változtatták.

* **Multság Baján.** A bajai keresek. ifj. egylete f. hó 18-an rendezett tanczfűzékéje nagyon jól sikerült. Kévs hölgy volt ugyan, de így legalább petrezselymet nem árult senki.

* **Az elmúlt héten történt Moholon,** hogy egy moholi ember jött a községi orvoshoz jelenteni, miszerint két éves leánykájá meghalt, még pedig „Frászban” kérve az orvost, hogy a hullaszemlét megtartva mondja meg, mikor temetheti el halottját. Az orvos dr. Varró János községi főorvos a hullát megsejmelve azon semmi különöset nem észlelt s miután a beállott halált konstátálta egyben meghatározta az időt, midőn lehet a gyermeket eltemetni. A temetés a meghatározott időben annak rendje és módja szerint meg is történt s csak annak megtörténte után kezdetek egyről is másról is suttogni, leginkább pedig arról, hogy az eltemetett gyermek nem természetes, hanem erőszakos halállal mult ki. Az apa ugyanis valami fegyvert tisztogatót és hogy — hogy nem, de nagyon valószínű, hogy a szándékoság kizárásával merő véletlenségből a fegyver elcsúszott és ez oltotta ki a leányka életét. A mint az orvos ezt meghallotta intézkedett, hogy a hulla exhumáltassék ami meg is történt és így lett a halál oka a való tényállásnak megfelelőleg megállapítva. Az apa

ellen pedig meglettek illetékes helyen a feljelentést

* **Péntekről szombatira virradóra** ismeretlen tettesek feltörték a zentai vasúti állomásnál levő raktart s onnan több rendbeli tárgyakat elulajdoníva mentek el. A letörést csak kora reggel vették észre. Minden jel oda mutat, hogy a betörésben része volt olyan egyének is, a ki a helyi viszonyokkal nagyon is ismerős. A tetteseket a zentai csendőrség és rendőrség nyomozza.

* **Korai villám.** 11-én éjjel a borsódi határban fekvő pusztá-öleányi birtokon, mely Lőbl Zsigmond szabadkai lakos tulajdonát képezi, a villám beütött a 35 öl hosszú istállóba melyben körülbelül 100 ökör és marha volt, és egy pillanat alatt langhaborította a rengeteg épületet. A cselődség az állatok megmentésére szeritkozhatott csak és 8 ökör kivételével sikerült is megmenteni a megriadt állatokat. A 8 drb ökröt a villám agyoncsújtotta. Az istálló a padlason levő gabonával együtt porrá égett. A kár körülbelül 8—10.000 frt, mely mezt fog térülni, mert úgy az épület, mint az állatok biztosítva voltak.

* **Gyilkos sógor.** Ó-Becsén a mult vasárnap, husvét első napján, fényes nappal gyilkosság történt a sörház utcán. Szivircsev Brankó kileste sógorát, Csólics (Vracsarity) Jevremet, mikor az a korcsnából haza felbándukolt és egy nagy konyha késsel régi haragosat úgy szurta meg, hogy az rögtön összeesett és meghalt. A nagy kést a mellébe szúrta a szerencsétlennek és megsértve a tüdejét a lapocka alatt jött ki. A sógorok közötti gyűlölséget és haragot valami régi viszálykodás keltette, melyben az asszony is szerepet játszott. Az agyonszurt Csólicsot kedden boncolták és temették el, míg Szivircsev a börtönben várja méltó büntetését.

* **Egyházmegyei hírek.** Demsa József zentai hitoktató az érsek csengődi plébánossá nevezte ki. Az ideig míg a csengődi plébánia szervezve lesz, Akasztón a segédlelkései teendőket fogja végezni. Helyébe a hitoktatói állásra Nick Jenő akasztói segédlelkész jén. — Udvary Géza zentai belvárosi segédlelkész az érseki irodába osztattott be; ideiglenesen Dulósy Jenő hitoktató lesz a plébánia segédjegye.

* **Színészek Zentán.** Pesti Ihász Lajos szabadkai színgazgató tarsiulatával f. hó 15-én 6 heti időnyre Zentára érkezett. A tarsiulat 50 tagból áll és saját zenekarral rendelkezik. Bemutató előadásul 16-an szombaton a Nőszabó című 3 felvonásos vígjáték hozottat színre.

* **Az új levélbélyegek.** Nem sokára, mint már közöltük, új levélbélyegek kerülnek forgalomba. A kereskedelmi miniszterium abból az alkalomból, hogy a koronaártekéek éllette léptek, új postabélyegre hirdett pályázatot. A pályázati fölhívásban azt hangsúlyozta különösen a miniszter, hogy az új postabélyeg rajzában oly művészi sajtáság nyilvánuljon meg, a melyekről a magyar képzőművészet fejlettségi fokára a postajegyek világforgalmában is kedvező következtetéseket lehessen levonni. Erre a pályázatra, melynek határideje márczius 15-én járt le, 56 pályázótól 166 rajz érkezett be. Hány Gyula négy rajza elkévsé érkezvén, nem vétett figyelembe. A kiküldött zsűri márczius 30-án döntött a pályamunkák sorsa fölött és megjelölte a jutalmazandó rajzokat, de határozatát eddig nem hirdethette ki, mert a végérvényes döntés jogát a kereskedelmi miniszterium magának tartotta fönn.

* **Az 1848. évi törvények** szentesítésének félszázados évfordulójának emlékére a bajai közönség évenként 200 koronás ösztöndíjjal fogja réztesíteni a Baja város tanintézetét látogató jó magaviselű és jó előmenetelű szegényorsu tanulókat.

Közgazdaság.

A komlótermelés fejlesztésének érdekében.

A gazdasági egyesületek országos szövetségének legutóbbi nagygyűlésén vita nélkül elfogadták a nyitraimegyei gazdasági egyesület azon indítványát, hogy a földművelésügyi miniszterium a hazai komlótermelés fejlesztése érdekében, hosszabb lejáratu kölcsönök nyújtására kérendő fel.

A hazai komlótermelés fejlesztése, hogy országos érdekű, e nézetben magam is osztozom, annyival is inkább, mert a statisztikának ide vonatkozó adataiból — összehasonlítva azokat a sörgyárak nyersanyag szükségletére vonatkozó adatokkal — a napnál is világosabb meggyőződést nyerhetünk arra nézve, hogy a hazai komlótermelésünk fejlesztése érdekében tenni elkerülhetlenül szükséges.

Azonban az indítványunk azon részét illetőleg, mely a földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásának igénybevitelére vonatkozik, azon kérdést vettem fel, hogy vajjon jogosult-e immár a gazda-közönség a komlótermelés fejlesztése érdekében oly irányu akcióz megindítására, minőt az ismeretes indítvány kontemplál s vajjon ennek megvalósulása esetén nem fognak-e komlótermelőink a szerzendő tapasztalatok után arra a régi közmondásra fakadni: „Adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne.”

Kétségtelen, hogy hazánkban nem egy vidéke alkalmas ugy klimatikus, mint talajviszonyainál fogva a komlótermelésre; de azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy kulturumvényeink között talán egy sem bír a művelés és ápolás tekintetében oly nagy igényekkel, mint a komló. Jó fekvés, a komló természetének megfelelő talaj és klima, egymagában még nem elég feltétel arra, hogy e növény hasznalható legyen. E czél elérésére az igazi biztosítékot csakis a kellő szakismeret adja meg. A gabonafélék, hüvelyesek takarmányfélék és egyéb növények termelése többé-kevésbbé akkor is sikerül, ha a termelő szakértelme alacsony fokon áll; s bár kétségtelen, hogy a természet erőinek s jelenségeinek ismeretével és felhasználásával a siker csak fokozható; mindazáltal az is tény, hogy e növények termelésének sikerénél a szakértelem csak másod sorban játszik szerepet.

A komlótermelésnél e tekintetben egész más kép tárul élénk. Nem egy komlótermelő gazdát ismerek, ki jóllehet a talaj, fekvés és égalji viszonyok a komlóra nézve kedvezőek, a komlóért jövődelmezőségét illetőleg nem tud sikeres eredményt felmutatni, mert nem rendelkezik e téren a kellő szakismerettel, tapasztalattal. Termése ép ezen okból minőségileg annyira silány, hogy nem tud részére piacot találni.

Tegyük fel már most, hogy a hosszú lejáratu kölcsön által esábbítatva, gazdánk tényleg ráadják magukat a komlótermelésre. Mi lesz ennek a következménye? Remény és — csalódás. A busás jövedelem reménye fogja ringatni a termelőket addig, míg terményük beváltásra nem kerül a sor, ekkor követi a csalódás, mert a sörgyáros vagy egyáltalán nem reflektál terményére, vagy ha át is veszi, oly csekély árt ad érte, hogy az a termelés költségét sem fedezi.

Nézetem szerint ma még korai a szóban forgó indítvány megvalósítása. A komlótermelés fejlesztése érdekében teendőinknek más irányban kell érvényesülni nevezetesen egyrészt abban, hogy megismerkedjék a gazdaközönség a komlósterkek és a komlótermés szakszertí kezelésének módjával, másrészt abban, hogy a termény eladása megkönnyíttessék, illetve a terménynek biztos piac szerzessék, s

végül abban, hogy komlónk a kereskedelem téren megfelelő védelemben részesüljön. Csak ha tisztában vagyunk már ezen kérdésekkel, tésztünk meg oly lépést, minőt az ismeretes indítvány czóló, a mikor bizonyára egyik lehatalmasabb tényezője lesz komlótermelésünk fellendülésének a kormány anyagi támogatásának igénybe vétele.

Hogy miként lehetne a komlótermelés fejlesztése érdekében megteendő eme feladatokat megoldani, véleményem az, hogy az egyesülés, a szövötközés a legjobb mód szolgáltnak. Utalok e tekintetben Saaz város komlótermelő gazdáira.

Azon körülmény, hogy a saazi komló világpiacon legkitünőbb komlójának lett elismerve, s hogy az bármely más komlóval képes a versenyt kiállni, magyarázatot — csehországi szakértő komlótermelők s sörgyárosok véleménye szerint, a saazi helyi viszonyok kedvező alakulásán kívül esakis a termelőknél a komlóművelés javítása érdekében tett közös, együttes intézkedésben találja.

Nem tartom érdektelennek e vélemény megvilágítására egy rövid visszpillantást vetni Csehország komlóművelésének történetére.

Hiteles feljegyzések igazolják, hogy Csehország komlótermelése már a legrégibb idő óta keltek méltánylásban részesült. Az 1750., 1758., 1769., és 1784. évekből számos oly rendeletnek akadunk nyomára, mely a komlót a legmesszebbre terjedő védelemben részesíti. Tiltják e rendeletek a komlódugványok kivételét, a beföldi vagyis cseh komlónak idegenrel való vegyítését, szabályozzák a forgalombahozás módját stb.

1833-ban alakult meg a saazi komlótermelő-egyesület, mely a saazvárosi komló védelmére vonatkozó teendőket vállalja magára; nevezetesen jegyzékbe veszi a komlóaratókat, ólomzárral látja el a városi komlót tartalmazó esomagokat s „szállítási jegy“ neve alatt származási bizonylatokat állít ki, intézkedéseket tesz a vörös vesszős korai komló művelésének előmozdítására, a termény eladásának megkönnyítésére s egyáltalán arra törekszik, hogy „Saaz városi komló“ elnevezéssel kizárólag Saaz városi földeken termelt, nemes, vörös vesszős és romlatlan korai komló kerüljön forgalomba.

Saaz városának példáját követik a vidékbeli községek is s így a legjobb minőségű saazi komló kiterjedt védelmet nyer. Midőn ez intézkedések folytán a komlótermelés és kereskedelem nagyobb lendületet kap, a saaziak arra törekednek, hogy az elkülönülés helyett a községek egyesülése eszközöltessek. E czél elérésére a saazi komlótermelő-egyesület 1857-ben a saazi törvényszéki és adókerületeket a komlótermelő egyesületbe öhajítja beleolvasztani s a saazi komlóra nézve három elnevezést kíván megállapítani, ugymint: „városi, körületi, járási“. A saazi komlótermelő egyesület ezen terve nem sikerülvén, az ügyet a saazi járási gazdasági egyület veszi kezébe s tanácskozásának eredményeként a saazi komlótermelő-egyesület és Saaz városának segítőkésze mellett 1860-ban létrehozta a saazi „komlósárság“ a saazi városi tanács föfelügyelete alatt.

(Vége kövölk.)

Irodalom, művészet.

— A „*Vasárnapi Ujság*“ április 17-iki száma 17 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A királyról“ (a király legújabb arcképeivel. Koller utodai 1898 márcz. 1-én fölvetett fényképe után). — „Kivándorlóhoz.“ Kéltemény Dömény Józseftől. — Regénytár: „Dáma.“ Történeti körkép. Irt. Baksay Sándor. (Kimmach László rajzaival). „Spanyolországi levelek

egy tekintetes urhoz“ Delitől (képekkel Granadából és Kordovából). — „Szinház: „Egy estély“ és „A Kápolna“ előadás a Nemzeti színházban.“ Szüry Dénestől. — „Szt. Gellért.“ Borovszky Samutól (képpel Tűry Gyulánál a műcsarnok tavaszi tártalan kiállított festménye után). — A budai jótékony nőegylet és elnöke, ögróf Pallavicini Edéné“ (arcképpel). — „Az április 11-iki innep“ (képpel Ellinger Edéné az országgyűlés diszülésén felvett pillanatnyi fényképe után). — Irodalom és művészet, Köztintezetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalan, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

— A „*Magyar Könyvtár*“ból, melynek sárgaszínű füzetei immár az egész országban ismerik, és kedvelik, ismét öt szám jelent meg, ezek is, mint az eddigiek, érdekesek és értékesek. A 33. sz. Bourget három kitűnő elbeszélését tartalmazza, a kiváló francia író legjobb gyűjteményéből, a „Recommencement“ ez. kötetből. A 34. számmal a jelenkori magyar líra egyik legkiválóbb képviselőjének, Szabolcska Mihálynak válogatott verseit adják tizenöt krájezárt. A 35. sz. Turgenyev egyik leghíresebb munkáját közli: „Az ötödik kerék“ című megragadó novellát. A következő, 36. sz. a magyar szónoklat egyik legszebb és egyáltalán történelmi szempontból is legfontosabb remekét közli: azt a beszédet, melyet Kossuth Lajos 1848. július 11-én tartott a haderő megajánlása ügyében s melynek hatása oly óriási volt. Végre a 37. számban a tudomány egyik legkedveltebb népszerűsítője, Flammarion Camille jelenik meg magyarul: „Csillagos Esték“ czimmel néhány rendkívül érdekes astronomiai cikkét fordította le az erre annyira hivatott Tóth Béla. A legközelebbre ígért füzetek: Tóth Kálmánnak még eddig sehol meg nem jelent balladák anthológiája. Kosza Andor vig elbeszélései stb. Egy-egy füzet ára 15 kr. kapható a kiadócégnél Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai, Budapest, Andrássy-ut 21.) és minden magyar könyvüzárnál.

— A „*Háztartás*“, a magyar háziasszonyok közlönye IV. évfolyamának 11. (119.) száma a következő gazdag és minden háztartásra fontos és érdekes tartalommal, szép képekkel diszítve jelent meg: Vezércikk: Pálmadási. Husvét: A husvéti tójasokról. Porhanyós husvéti leányok. Gyermekszoba: Apró tudnivalók. Egészség-égesi sebek gyógyszerese. Első segély gombamérgezéseknél. Repkény. Orvosi kezelés gyógyszeres mellőzésével. Szépség-ápolás: Kézműs por. Jó kézpmádé. Lakás: Tontafoltok eltávolítása padlóból. Hálószoba: Kefék tisztítása. Ekszerek: Aranyláncok és más arany tárgyak tisztítása. Napkeleti megsérült gyöngyök tisztítása. Szabás és varrás: Előli kapcsoló, magas, álló-gallér rajza. Oldalt kapcsoló, magas, álló- gallér (képpel). K.-né Margitay Maristól. Közmunka. Ellenző. F.H kereszt-hímzésű monogram. Pecséttisztítás: golyó Theroglit a tintafoltok tisztítására. Kalaptollak tisztítása. Lábbeli: Czipő-receség. Maradékok fölhasználása: Virág-va. Háziszerek: Szapanspiritusz. Vízet virágédényekben frissen tartani. Légyfogó pép készítése. Gummi arabicum. Kártékony állatok: Egy újabb veszélyes ellenség. Fűtés és világítás: Vaskályhatapasz. Mosás és vasalás. Keményített fagyos időben alkalmazni. Rozsdafoltos ruha. Eléskamra: Közönséges mustár. Penészedés ellen. Konyha: Színezett tejhab. Burgonya-purée. Aszalt alma. Aszalt gyümölcs főzése.

Burgonyapapé (purée). Töltött káposzta. Kemény húst puhára főzni. Az egres vagy köszmété feldolgozása. Attörések a konyhán (folytatás) Miterátin A. Rózáttól. Lakomák: Az eszkimók lakomái. Étlapok: Tíz napra való étlap. Ételek: Pirított daruleves. Karlsbadi hablepényleves. Sörleves. Szalonnás gombóc levesbe. Almás vagy ribizlis hus. Töltike. Garasás háposzta. Czitrom-feljutt. Mariskortorta. Omelette marasquinokrémmel. St.-Honoré a la Pompadour. Laboda-pudding. Sütemények: Czitromkenyér. Mandula-kalács. Mandula-csók. Fűszer-csokor. Püspök-kenyér Manduláspereczek. Különlegességek: Hering roindal módon. Szegedi halpakrikás. Italok: Narancslikőr. Baromfiudvar: A pezsmakacs (képpel), báró Nyári Gyulától. A kis csirkék fejtevei. Csonteseleg. Baromfikolera ellen. Pinceze: Champignon-gombatermelés. Tejgazdaság: A legjobb tejköcsög. Aquarium: Önműködő szívó szőkőket. Konyhakert: A burgonya vetélytársa. Hogyan kerjük a paradiesmot? A borsó-zsizsik. Diszkert: Egy remek disznóvén. Gyümölcsös: Az egres vagy köszmété. Irodalom. Színeszet. Zene. Képzőművészet. Nékről a nőknek. Gondolatok. Vegyes. Családi rovat: Eljegyzés. Nász. Gyász. Rejtvények. Humor. Szerkesztői posta. Szépirodalom: Kálvária. Néma gyermekek a szava. Regény, irta: Csaba. — A „*Háztartás*“ előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Magyar nyomda Budapest, VIII., József-utca 45. Mutatószámok ingyen.

— A *borítékon levő dívaképp magyarásata*. I. Köpenyruha tarka cocczák Panamakelméből. Bécsi minta után. Diszítése zöld posztó. A kihajított kímzölket és zseblebnyeket világossal himzett sötét rátétek diszítik. Selyem alsó zubbony. Nyakcsokor himzett fátlyoból. Nagy kerek kalaz fekete almez szalmából hullámos peremével; ez alatt árnyalt lilarózsák vannak. A kalap tetején gazdag struccolt diszítés. Napernyő világoszöld selyemből fodor- és bodrozat-diszszel. 2. Fogadó-öltözöt, Párisi minta után. A felső ruha himzett fátlyoból készült szűk huzott ujjakkal; ezalatt szegletes kivágású orgonavirágszínű alsóruha van; himzett rátétekkal diszítve. Brocat öv. Hosszu gyöngylánc a nyakon.

— „*Zenélő Magyarországg*“ zenemű folyóirat ápril 15-diki VIII-dik füzete különösen érdekes és szép zeneműveket hoz. Tartalmazza: I. Grieg Eduárd „Sülvejk. Bölös dala“. Müdalt Hv, Ivon „Ch. Musette“ Pas de quatrej. III. Greizinger Iván „Dal“ hegedűre zongora kísérettel. IV. Hartl H. „Albumlap“ salondarabj. II. gazdag választékát és a legújabb zeneművek színe javát találja meg a jó zene iránt érdeklődő közönség a „Zenélő Magyarországg“ minden füzetében. Minden füzet 10-10 oldal zenéjét ad. Egy-egy füzet ára 22 kr. s előfizetési ára az ép most meginduló II. évnegyedben 6 füzetre 60 oldal zenetartalomnak 1 f. Előfizethetni a „Zenélő Magyarországg“ kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62. a honnan mutatóvényszámot bárhova ingyen és bérmentve küldenek.

— A *Községi Közigazgatás Könyve*. Irtá Dobozi István. Elméleti és gyakorlati utmutató a községi közigazgatás minden ágában. A legújabb törvények alapján s különös tekintettel a magyar királyi belügyminiszternek a községi jegyzői szigorlatot szabályozó rendeletére. Ujjonnan átdolgozott és tetemesen bővített ötödik kiadás. 3 nagy kötet. Mondhatni tíz éve, hogy a közigazgatási reformok felszelen vannak. Ezen idő alatt hol a megyei törvényhatóságok, hol a járások, hol pedig a községek reformjának mikénti megkez-

dése meríti ki a munkálat akcióját. Ez az egyenes oka, hogy a kiválóbb közigazgatási írók a reformkészsületekkel szemben nem mertek vállalkozni arra, hogy a fennálló közigazgatási jog bizonytalan léte mellett nagy fáradságot és munkát, de meg anyagi áldozatot is igénylő szakmunkák megírására fordítsák munkásságukat és tehetségüket Ezen állapotoknak és viszonyoknak lehet tulajdonítani azt, hogy a községi közigazgatásnak oly kiváló és elismert írója, minő Dobozi István maglódi jegyző, a „Községi Közigazgatás Kézikönyve“ című közismert munkáját, melyet 1886. évben bocsájtott közre negyedik kiadásban, dacára az időközben hozott nagyfontosságú közigazgatási törvényeknek, újabb kiadás alá nem rendezte. Ezen okok ösztönözték Dobozi Istvánt arra, hogy „Községi Kézikönyve“ című, ötödik, bővített és a fejlődött jogviszonyokhoz megfelelőleg átdolgozott szakmunkájával a községek elé lépjen. Dobozi István ezen munkájával egy nagybecsű közigazgatási munkát nyújt a nagyközönségnek, melyből úgy a szakember, mint a laikus megbízható vezérfonalat talál a közigazgatás számtalan ágazataiban való eligazodásra. Az ujonnan átdolgozott munka különösen felöleli: a) az alkotmány, törvényhozás és önkormányzatot, b) a hadügyi, pénzügyi, bírói és közigazgatási hatóságok szervezetét, c) nemzetiség, vallás, állampolgárság és hivatalviszetséget, d) községi önkormányzat és közigazgatást, e) egyenes, közvetett adók és egyedárúságok, a bélyegilletékek és díjakat, f) a katonai ügyeket, g) a közoktatás ügyét, h) kereskedelmi ügyekből a közutak, vaspályák és iparügyet, i) a földművelési ügyek közül a jog- és birtokviszonyok rendezését, a közhasználatu vizek, állategészségügy és a munkáviszonyokra vonatkozó ügyeket. végre k) a bíraskodás és jogszolgáltatást. A 3 kötetből álló munka megrendelhető a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában Budapesten, valamint az összes hazai könyvárúroknál. Ára 10 frt.

Különfélék.

(Magyarorszály sorsjáték sorsjegyeket eredeti áron az el a Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete, Budapesten. Az itt vásárolt sorsjegyekre esett a legtöbb fő- és melléknyeremény. Ezen intézet csak a tőle vett és a cégével ellátott nyerősorsjegyeket váltja be. A sorsjegyeket utánvéttel is küldik Mielőbbi megrendelés már azért is ajánlatos, mert a kereslet rendkívül nagy.

(Gyakorlott könyvelő ajánlkozik esti órákra. Cím a kiadóhivatalban.

Kielhäuser A.

GRACZ

Mint hasonlíthatlan minőségű, rendkívül enyhe és kellemes illatú pipere szappan ajánlatos a Kielhäuser-féle eredeti bolya Glycerin szappan és eredeti gyökönke (Speick-szappan). Kapható minden gyógyszertárban, droguistánál és illatszertárban.

Felcélós szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
kés- és váltó-üggyé.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly**

HIRDETÉSEK

Olcsó lakások.

A Gakovai utcában lévő 408. számú házban, olcsó lakások kiadók.

Arany-gerenda utcában, Belváros 51. sz. ház, mely 4 szobából, 1 konyhábol és egy fűskamarából áll f. é. május hó 1-jétől kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Vukicsevits B. Pál a gör. kel. szerb egyház község pénztárosa.

3248. sz.

tk I. 898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tszék, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Klein József végrehajtónak Klein Adolf végrehajtást szentesítő elleni 680 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék területén levő Sztanisicson fekvő a sztanisicsi 83. számú betétben foglalt Klein Adolf (nős Weisz Rozával) nevű álló. A. I. 691/2 hr. számú 835 □ ol beltelki rét, és és 693. hr. 14 öi. számú ház és 191 □ öi beltelkekre 410 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi május hó 24 én** délutól 10 órakor Sztanisics közép hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 41 frtot készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1898. március hó 17-én.
A kir. törvszék, mint tkvi. hatóság.

Radány,
kir. tszék, bír.

Cs. kir. szab. Ditrichstein-féle poloskairtó szer

foltozhatatlan hatású a poloskák és ezek petéinek kiirtásánál.

Alkalmazható mindenütt a nélkül, hogy ennek nedvessége folytán a kárpitokon, szöveteken vagy butorokon felt- vagy peccétnyomot hátrahagyva. Orvosilag constatálva, miszerint a szoba levegője desinfiциálódik; nem lobbanékony és így a legkittűbb poloskairtó szer.

Ára üvegenként ecsettel 40, 75 kr., 1.50, 3 frt. Gummifecskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánlom kis kézi gőzgépet, melynek segítségével a poloskairtó szer gőze minden poloskafészekbe bevezethető, miáltal tökéletes és alapos kiirtás érhető el.

Ára ezen kis kézi gőzgépnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférgék, molyok és bolhák

legrövidebb idő alatt alaposan kiirtatnak lrtóporom által.

1 doboz 40 kr. és 1 frt. — Gummifecskendő drbja 40 kr.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett pontosan eszközöltetnek.

DITRICHSTEIN MÓR, Budapest, VII., Nyár-utca 34. szám.

Elárusítók kerestetnek

9 es számú „Zuckerin“.

Adagtablettekben oly édesítő erővel bír, hogy

1/2 kilo cukor édességi értéke —

— csak 3 és fél krajczárba kerül.

Egy krajczárért 6 észsze kávért lehet megédesiten. — Olcsóbb tablettek is kinnálnak, azonban

csak kizárólagosan „ZUCKERIN“ tabletteket kérjünk.

Kapható vegyesáru-üzletekben. — Raktárakat létesít:

DÁVID JÓZSEF, ARADON.

Ügynökségi és bizományi íslet.

Sömör-betegséget:
száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknem kiállhatatlan „bőrviszketőget” jótállás mellett, még a legsúlyosabb esetekben is, alaposan gyógyít a „Dr. Hebra sömörirtó”-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ára hat forint o. é. előre beküldéssel (lehet levélbélyegekben is) vagy utánvétel mire a szállítást vám- és bérmentesen teljesítjük. Czim: St. Marien-Dr. Gueric, Dauszig. (Deutschland.)

A benson-féle tapasz
következő betegségeknél és bántalmaknál használható állandó sikerrel: csípőfájás, idegfájdalom, helybeli eszű, hátszaglás, hátyügeség hátgerincez bántalmak, hörghurut, asthma, megrándulások, idegbántalmak, az ízületek bönasága stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.
1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 75 kr.
Főraktár: Gyógyszertár a »Nador»-hoz
Budapest, VI., Váci-körút 17.
Kapható Zomborban Swarc Emil gyógyszerész urnál. (C.)

**A nyár folyamán megnyissuk
osztrák letelepítésünk
üzemét Oderbergben,**
karórépa, lenmag és pálma mag feldolgozósára.
Egyesült boroszlói olajgyarak részvénytársaság Boroszlón.

4088. szám.
kv. 1898.

Arverési hirdteményi kivonat.
A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori keresk. és iparbank végrehajthatónak Beckszül. Blau Czeccilia végrehajtást szenvedő elleni 175 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és (a zombori kir. járásbírság) területén lévő Keryaján fekvő a keryajai 750 számú tjkvben foglalt Beck Fulop nevén álló A. I. 218. hr. 106 ölsz. ház és 140 □ öl beltelekre 400 ftban ezenell megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az **1898. évi június hó 16-ik** napján délután 3 óraker megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladtni fog.
Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 ik §-aban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-aban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírságnál előleges elhelyezéséről kikialtított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Zomborban, 1898. évi március hó 28. napján.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró

Legnagyobb nyeresemény
legszerencsésebb esetben
1.000,000
korona

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZEKE.
A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben **1.000,000 korona**
nyeresemények részletes beosztása a következőképpen:

1	Jertom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
2	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
1700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,00**
melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemcsak ismét megkezdődik és
100,000 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeresemény
jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.
A nyeresési esélyek tehát, amint már általánosan ismeretes, óriásiak.
Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a természetű eredeti árban és pedig:
egy egész 150 sztl. eredeti sorsjegyet 6.— frt
" fél " " " " " " 3.— " "
" negyed " " " " " " " 1.50 " "
" nyolczad " " " " " " " —.75 " "
küldünk szét utánvétel, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig, díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse
kedvezett főuradainknak az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) **100,000 30,000 5000**, valamint számos **2000, 1000, 500 és 300** koronát nyereseményt nyertek főuradainknak, melyeket a szerencsés nyaróknak ki is fizettünk.
Ajánlatos ennél fogva a II.ik magy. kir. osztály. sorsjáték 150 húzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztünk az első sorsjátékúli hangzattól azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztály húzás előtt az első osztály sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert míg közvetlen az első osztály húzása előtt a bel- és külföld elutasított bannünket rendelvényekkel olyanynyra, hogy a későn érkezettek legnagyobb sajnálatunkra már nem eszkozhettek.

Kérjük tehát a rendelvényeket az első osztályhoz mielőbb, mindenestre azonban legkésőbb
április hó 29-éig
hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük azok biztos eszkozhését.

Török A. és T^{SA}
a m. kir. szab. osztálysorsjáték fő-
elárusító
Budapest, V., Váci-körút 4/A.

SZIVATTYÚKAT
házi, ipari, mezőgazdasági. építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész-, járgány és erőhajtásra.

Tűzfecskendőket
városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.
Bízmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat
készít és ajánl a

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár
Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Mc Cormick

ARATÓGEPEK

a legjobbak a világon
kérekkötők és marókrakók
M. Cormick fűkaszálok
eredeti amerikai készítői-
legutányosabban beszereshetők

Müller és Weisz cégénél.

Budapest, VI., Gyár-utca 66.

készülékek, szónagereblyék és széna forgatók

Magy. kir. szab. osztállysorsjáték

(I. SORSJÁTÉK.)

(II. SORSJÁTÉK.)

100.000 sorsjegy — 50.000 nyeremény.
Ezen nyeremények, melyek 6 osztályban kihuzatnak, kitesznek összesen

13.1600,00 koronát

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Milliő Korona 1.000,000 Egy Milliő Korona

Kü l:

A huzások nyilvánosan a magas kormány felügyelete alatt történnek Budapesten.

A megrendelt sorsjegyekkel együtt beküldjük minden megrendelőnek a kimerítő hivatalos sorsolási tervezetet.

A sorsjegyek ára az I-ső osztályra:
1 egész sorsjegy fnt 6.—
1 fél " " 3.—
1 negyed " " 1.50

1 díj	á	600,000
1 nyer.	>	400,000
1 >	>	200,000
2 >	>	100,000
1 >	>	90,000
1 >	>	80,000
1 >	>	70,000
2 >	>	60,000
1 >	>	40,000
5 >	>	30,000
1 >	>	25,000
7 >	>	20,000
3 >	>	15,000
31 >	>	10,000
67 >	>	5,000
3 >	>	3,000
432 >	>	2,000
763 >	>	1,000
1238 >	>	500
90 >	>	300
31700 >	>	200
3900 >	>	170
11750 ny.	á 130, 100, 80, 40 kor.	
50000	nyeremény és díj	

Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot.

A megrendelt sorsjegyeket beküldjük az összeg után vételével is, ha ezt nem kapjuk postautalvány vagy más uton.

A huzás kezdete f. é. május 11-én.

Megrendelések minél előbb beküldendők, mert valamennyi sorsjegy rövid idő alatt el lesz adva.

13.160,000 koronát
melyek összesen kitesznek

FEJÉRVÁRI és TÁRSA Budapest, 5. Marokkai-utca főelárnsítók.

Védjegy. Védjegy.
Mária-Czelli Gyomor-cseppek

nagyszertén hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájás, savanyu, letűnőség, hasmenés, gyomorfájdás, telosleges, nyálkaválasztás, sárgaság, under és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejlődésénél, a monyinyban az a gyomortól származott, gyomortulajhelésnéi étellekkel és italokkal, gillisták, májbajok és hőmorholdáknál.

Említtelt bajknál a **Mária-Czelli gyomor-cseppek** évek óta különöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrátkár: **Török Jozsef** gyógyszerárta Budapest, Király utca 13 sz.

A védjegyet és aláírást tisztesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és osva szavakkal: „Valódiságot bizonyítom”.

A **Mária-Czelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Gali E. és Schwarz Emil Temesvári J. gyógyszerártaiban Zombor, Ratay J. gyógyszerártaiban Apatini. Balogh Gy. gyógyszerártaiban Petrovcsellő és Brankovits L. gyógyszerártaiban Bst-Tamárs.

Fontos gazdáknak és géptulajdonosoknak.

Az 1888. év óta fennálló gépjavitó műhely és érczöntőde

törvényszékiileg bejegyzett cég

Molitor A. Zombor

Apatini-utca 6, saját ház.

Ajánlja elismert jó gyártmányait, valamint mindennemű gépészeti munkák és javítások eszközését, pontos kivitelben, úgymint mindenféle technikai gépész-czikkeket a legolcsóbb árak mellett.

Kukoricá-morzsoló

Szeccsa-vágó gép

Répa-vágó gép

Varrógépek

Erc- és réz-öntvények

Varrógép-részek

mindennemű varrógépeknek.

Gépolajok és consistent-zsír.

Szvattjuk és fecskendők.

Vizmutató üvegek,

Peronospora-fecskendők

Vas- és rézpórtérszek mindennemű gépeknek.

Cséplőgépek, dobosinek acéliből magas bordákkal.

Forraló-csővek gőzkazánokhoz

Csővek kovácsolt vasból

gőz- és vízvezetéknek.

Kenő- és olaj szelencék.

Különbéféle érc-összetételek.

Csavarok és kulcsok,

Manometer

Áttételek (transmission) és

gépészek

Géphajtó-szíjak I-ső rendű

szinbőrből.

Mézga-árúk, mézga-szelencék,

mézga-zsinórok, buvólyuk-zsinór,

dugatytyuk, peronospora-lapok és

spirál-csővek.

Tizedes mérlegek.

Vörös réz és elnezett fejszűgek és

karikák.

Mindennemű szerszámok.

Sűrcsapok és szelelő csapszegek.

Kazánkőeltávolító szer.

Ügynököktől, melyek az én nevemben üzleteket akarnának kötni, tessék óvakodni, mivel ügynököket nem tartok, és kérem a t. c. közönséget, szükség esetén egyenesen hozzám fordulni.